1871. III. évfolyam. **95. szám.** Szombat, május 13.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz. Vecsey-haz földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb arért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A szavazati jog.

⊙) Hazánkban, mind a régibb, mind az ujabb időben, a közügy iránti érdekeltség legerősebben mutatkozott a választási szabadság gyakorlásában.

S bármily visszaélések történtek is a szavazatjog gyakorlásában, mégis el kell ismernünk, hogy a választások körül fölébredt közérdekeltség jótékony hatással volt a közszellem kifejlődésére.

Annak tudata, hogy az egyén a közügyekbe szavazatával befolyhat, felemeli az embert.

S a szavazatjog gyakorlása közben tagadhatlanul gondolkozóvá, zemlélődévé, okoskodóvá, illetőleg nem tekintetben bölcselkedővé válik az ember.

Egy szavazat az önkény, a zsarnokság ellen: hatalmas óvás az emberi jogok nevében, a jogtiprás átkos rendszere ellen!

Minél inkább kifejlik a gondolkozási vágy, minél több egyén foglalkozik a közügygyel: az egyéni önállóság, függetlenség annál jobban kifejlik s megerősödik.

Annál erősebb, annál boldogabb, annál szabadabb lesz a társadalom, minél több önálló egyén müködik közre a közjólét előmozditására.

Válság, veszély idején nincs mit várni a rabszolgasághoz szoktatott lelkektől.

Minden önálló, független, szabad, mivelt polgár keble egyegy erőd, mely védelmül szolgál a társadalomnak, s melyen az ellenség fegyvere megtörik! . . .

És a szavazati jog egyik fontos tényező arra nézve hogy az egyént önállóvá, függetlenné, szabaddá, miveltté tegye. . .

De a szavazatijogról sokan téves fogalommal birnak.

Azt hiszik némelyek, hogy a szavazati jog oly m a g á n t u l a j d o n, mint bármely áruczikk, mit tetszés szerint adni-venni lehet.

Ha igy volna: akkor mikép lehetne elkárhoztatva a társadalom által az, ki szavazatát áruba bocsátja?

Holott magán tulajdonával ezt kiki teheti anélkül, hogy azért bárhonnan megrovásérhetné.

A szavazat jog valóban: a másokfelett hatalom egy neme.

A szavazatjog: a m e g b i z a t á s egy nemének gyakorlása.

Mert a szavazó nemcsupán saját maga ügyében dönt szavazatával, hanem az illető társodalmi viszonyra is befolyást gyakorol.

Nem oly áruczikk a szavazatjog, mely kinek-kinek szeszélyére van bizva, hogy az azzal elbánás közben csupán személyes vágyait elégitse ki; hanem legalább is anyny felelősséggel jár a szavazati jog gyakorlása, mint a mennyi az esküdtszéki itélet kimondásában az esküdteket terheli!

K ö z é r d e k n e k kell tehát lenni a főtekintetnek, a mi a szavazót eljárásában vezérli.

S ezen közérdekre tekintettel szükség, hogy oly sulya legyen a szavazatnak, mely a k ö z j ó r a jótékony hatást gyakorol.

Egyes m e l l é k t e k i n t e t e k n e k nem szabad dönteni a l é n y e g e s körülmények és kellékek felett. . . .

Ha választás alkalmával gyakoroltatik a szavazati jog: a választónak figyelembe kell venni azon jeles tulajdonokat, melyek a jelöltek valamelyikében kiválólag emelkednek ki a többi felett.

A képesség mellett, a hazafiui érdem, az áldozatok nagyszerüsége, mit egyik vagy másik jelölt tanusitott a k ö z é r d e k b e n: mind oly tulajdon, mi méltán szabályozza a szavazót szavazásának érvényesitésében, s a közügy iránti erkölcsi felelősség érzetében.

Ezen tekintetek mellett a tiszta, józan, s z a b a d m e g g y ő z ő d é s az, mi a szavazatok becsét, erejét is rendkivüli értékre emel! . . .

Ha a szavazók a közügy iránti becsületbeli kötelezetség, érdekeltség érzületétől át vannak hatva, s tiszta meggyőződéssel vetik szavazataikat mérlegbe: akkor a szavazati jog oly hatalom kezeikben, mely a köz érdekekre, a közóhajtásra jótékony befolyással van.

Ellenben a szavazatjoggal mint valami labdával könnyelmüen játszás, vagy apró érdekek mellett a lényeges tekinteteknek szándékos mellőzése: elébb-utóbb szomoru következmények kutforrására vezet!

Minden jóra való egyén k ö z m e g b i z a t á s n a k tartja a szavazatjog gyakorlását, mit a társadalom ruházott rá; s óvakodik azzal könnyelmüen visszaélni!

S csakis az ily polgárok egyeteme teheti nagygyá, szabaddá, miveltté a társadalmat, mely a szavazatjogot megadta!

— **Hogy van Kossuth?** Helfy Ignácz a „Magyar Ujság“ szerkesztője, ki e napokban jött haza Olaszországból, igy felel röviden e kérdésre: „törhet, de nem hajlik.“ Ép egészségben látám ujból magam előtt — irja Helfy — a kedves, a szeretett, a tiszteletet parancsoló alakot, melynek homlokára egy nemzet multja van irva. Hófehér szakála, mely oly makacsul tanuskodik a leélt 70 évről, megczáfoltatik az erős, egyenes testalkat, a szikrázó szem, az erőteljes hang által. Ugy ismeri hazánk jelenét, hogy oly részletekre is figyelmeztet, melyek itt saját szemeink előtt észrevétlenül fel és lemerültek. Megrázkódtató benyomást tett rá Nyári Pál halála.

Az ürt, melyet Nyáry hagyott hátra — mondá ismételve — nem tölti be többé senki. Ő egyike volt a keveseknek, az utolsóknak, s talán az utolsó ki ősi alkotmányunk szellemét az ujkor szellemének keretébe illesztve felfogta, magába szitta s annak idején megtestesiteni is tudta volna. Mint administrativ tehetség pedig — tevé hozzá — minden habozás nélkül mondom, hogy nemcsak nincs közöttünk senki hozzáfogható, persze magamat sem véve ki, de még csak megközelithetőleg sincs. Ha az isten még egy egyszer megengedi nemzetünknek, hogy azt mondja: no most organizáljuk az országot igazi nemzeti alapon — majd csak akkor éreznők, milyen ürt hagyott hátra Nyáry Pál.

Mély fájdalommal szólott a virilis szavazatról s a birák kinevezéséről, miáltal a magyar alkotmány szelleme, lelke gyilkoltatik meg. —

Családi köre, mely két fiából s Ihász Dánielből áll, szintén teljes jó egészségben van. Igy is tartsa meg őket a gondviselés sokáig!

— **A köztörvényhatóságok rendezése** iránti törvény végrehajtása ügyében megtörtént az első lépés. A mint ugyanis a „P. Napló“ értesül, Tóth Vilmos belügyminiszter néhány nappal ezelőtt felszólitotta a pénzügyminisztert, hogy a szervezési munkálatok akadálynélküli megkezdhetése végett már most intézkedjék, miként a legnagyobb adófizetők névjegyzékei alárendelt közegei által lehető sietséggel elkészittessenek. A legnagyobb adófizetőknek névjegyzéke az 1870. XLII. törvény 22. §. szerint az adóhivatalok kimutatásai alapján készittetnek el, és pedig első esetben a belügyminiszter által egybehivandó közgyüléstől kirendelt küldöttség által. Továbbá e közgyülésnek határideje szintén ki van már tüzve, még pedig f. évi j u n i u s h ó 12 d i k é r e.

— **A delegatiók elnapolásáról** egy ujabb hir kering, mely szerint a máj. hó 22-re egybehivott delegatiók jun. 8-án kezdenék meg ülésezésöket. Ekkorra a reichsrath is föloszlattatnék.

Még egyszer a lelkészválasztás.

— A l e l k é s z v á l a s z t á s ü g y é b e n Ábrahám László „s z á m o s v á l a s z t ó e l v t á r s a i m m e g b i z á s á b ó l é s n e v é b e n i s“ aláirással folyó hó 12-ről ugyancsak Kutassy kőrajznyomdájából kikerült röpivet dobott a közönség közé. Ezen tarka irálylyal több bek nevében kiadott kiáltvány az elavult rabulismusnak valódi mintaképe, azonban a geniusnak, mely hires rabulistáinkat hajdan jellemzé vala, benne semmi nyoma. Főiránya a tényeknek és körülményeknek elferditésében, s a ferditett tényállásból hamis okoskodatoknak levezetésében határozódik.

Habár ily értékü nyilatkozvány ellenében nem is volna szükség föllépni, mivel az gyarlóságánál fogva saját maga czáfolja meg magát; — nehogy mégis a hallgatás elnézésnek láttassék, a kiáltvány kiadója borostyán- és rózsakoszoruinak pár levelét bátrak vagyunk kezeinkkel gyöngéden megérinteni.

A kiáltvány következetlenséget akar ránk olvasni azon alapon, mert mi 90-ik számunkban magunk elismertük, hogy 3 egyén által aláirott felvilágositás érkezett be hozzánk, mégis május 11-ki lapunkban azt nyilvánitók, hogy néválairással ellàttatni kivántuk a beküldött czikket, s anélkül azt nem akartuk közleni.

A kiáltványozó azonban szépen elhallgatja azon körülményt, mit május 11 én kiadott lapunkban közlöttünk, h o g y t. i. ő a b e a d o t t c z i k k e t e l v i t t e i r o d á n k b ó l, i g é r v é n, h o g y t ö m e g e s a l á i r á s s a l f o g j a a z t e l l á t t a t n i s b e a d n i l a p u n k b a; e l h a l l g a t j a, j o b b t u d o m á s a e l l e n é r e a z t, h o g y b á r a 3 a l á i r á s s a l e l l á t o t t a m a c z i k k e t b e a d t a, d e a z t n e m e n g e d t e, h o g y a z a l á i r ó k n e v e i a l a p b a n k i t é t e s s e n e k, h a n e m c s a k a „t ö b b e n“ c z i m e t a k a r t a a l a p b a k i t é t e t n i, a m i b e m e g m i b e l é n e m e g y e z t ü n k; e l h a l l g a t j a, h o g y a z a l á i r á s o k v é g e t t e l v i t t s v i s s z a h o z n i i g é r t c z i k k n e k s z e r d a i s z á m u n k b a n n é v a l á i r á s o k k a l l e e n d ő k ö z l é s e h a t á r o z o t t a n b i z t o s i t v a v o l t, d e a c z i k k e t s o h a v i s s z a n e m h o z t a.

A tényállásnak amaz elferditése tehát, látni való, a „porta szemébe“ irányzattal hozatott közre.

Május 11-ki lapunkban mi azon hitünket fejeztük ki, hogy a czikkiró azért nem hozta vissza a czikket, mivel aláirókat nem kapott.

Azt hitte volna az ember, hogy no bezzeg majd tömeges aláirással jelenend meg az uj kiáltvány!

S ime egyedül áll Ábrahám László neve a kiáltvány alatt!

Számos választó megbizásából és nevében adja ő ki a czikket; de h o l v a n a m e g b i z á s, k i k a z o k, k i k n e k n e v é b e n ő f e l l é p?

Ugy látszik bizony, hogy őt sárban hagyták állitólagos megbizói!

Ez nemde elég guny azon dicsekvés ellenében, a mi az ujabb kiáltványban is hangoztatva van, hogy t. i. az a l á i r á s r a e z e r m e g e z e r v á l a s z t ó s z i v e s k é s z s é g g e l a j á n l k o z o t t v a l a!

Hátra van még azon tételre felelni, melyben állittatik, mikép a szerkesztőség maga is elismerte, hogy a 88-ik számban megjelent czikk nem tekinthető a közvélemény nyilatkozatának.

Ez ismét ferdités!

Mi azon czikket a közvélemény nyilatkozatának tartjuk; azonban elismerjük; hogy azóta oly mozgalom keletkezett, a miből gondolható, hogy a választás nem egyhangulag, hanem szavazattal menend végbe.

A 88-ik számu czikk irásakor semmi ellenmozgalmat nem észleltünk, s a legjobb hiszemben irók ama czikket.

Mert méltán hihettük, hogy a debreczeni ref. egyház hivei tekintetbe veszik, mikép K ö n y v e s T ó t h M i h á l y debreczeni lelkész az 1848—49-ki önvédelmi harczunk alatt tanusitott szabadszellemü hazafias tetteiért i t é l t e t e t t h a l á l r a, s majd 20 évi várfogságra megkegyelmeztetvén, mégis több évi kinteljes bebörtönöztetést szenvedett, s ugy fogják fel a helyzetet, hogy meg kell adni az erkölcsi elismerést annak, k i h a z á j á é r t s D e b r e c z e n é r t m i n t a n n a k h ű, t á n t o r i t h a t l a n f i a s z e n v e d e t t, türt és nélkülözött; azt hittük, hogy egyhangulag el fog a férfiu érdeme ismertetni, a ki 1860-ban d e b r e c z e n i l e l k é s z s z é e l v á l a s z t a t v á n, c s a k a z é r t l é p e t t v i s s z a, h o g y a z e l v á l a s z t o t t p ü s p ö k B a l o g h P é t e r — k i s z a l o n t a i p a p v o l t, d e b r e c z e n i l e l k é s z s z é e l v á l a s z t a t h a s s é k, m i v e l D e b r e c z e n m i n d i g b ü s z k e v o l t a r r a, h o g y a p ü s p ö k D e b r e c z e n b e n l a k j é k; tehát azt hittük, hogy a k ö z ü g y é r t m a g á t f e l á l d o z o t t f é r f i u n a k m e g fog adatni egyhangulag történendő elválasztatása által az erkölcsi elismerés annyival inkább, mert s z é l e s t u d o m á n y a és k i t ü n ő s z ó n o k i t e h e t s é g e c s a k b e c s ü l e t é r e v á l h a t i k s z ü l ő v á r o s á n a k! s e t e k i n t e t b e n v e l e v a j m i k e v e s e n v e r s e n y e z h e t n e k!

Az ellenmozgalom ime megindult.

De mi most is azt hiszszük, hogy a debreczeni ref. egyház hivei megemlékezvén a derék papról és a szabadság vértanujának érdemeiről, a z e r é n y n e k m e g a d a n d j á k a z e l i s m e r é s j u t a l m á t, — megannyi kiáltvány daczára is!

A Hepp-hepp per.

(Sajtóügyi tárgyalás 1871. máj. 11 én Debreczenben.)

(Folytatása.)

=) A vádlevélhez csatolt mellékletek felolvasása után közvádló annak felderitése végett, hogy csakugyan vádlott a megrendelője s kiadója az incriminált nyomtatványnak, az igazságügyminiszterium 1867. máj. 17 én kibocsátott sajtóügyi rendelet 56. §. alapján két okmányt terjeszt be, a melyek a vádlevélhez csatolva nem voltak, u. m.: vádlott saját kezü irónnal irt megrendelő levelét, s a leadási vevényt, mely szerint vádlott a nyomtatvány 1000 példányát a verpeléti posta állomáson csakugyan átvette, s kéri a vádlott megrendelő levelét, miután az tagadásba vétetett, szakértők által megvizsgáltatni.

Ennek ellenében v é d ő az 1867. május 17-iki rendelet 53. §-ra hivatkozik s megjegyzi, hogy a vádlevélbe pótlólag lettek becsusztatva a megrendelési okmány másolata, s a vevény, s annyival inkább kéri azok ellen a czáfolatot megengedni, mert azok vádlottal a vizsgálat alatt nem közöltettek. Különben ha azon okmányok felolvastatnak is, a vizsgálat folyamából ki fog majd tünni, hogy vádlott a neki Verpelétre küldött csomagot, ugyanazon órában, melyben vette, a postahivatal pecsétjével lezárva, a nyomdába visszaküldöttt, s hogy azon csomag, mely az 1000 példánynyal a nyomdában politikai uton lefoglaltatott, ugyanaz, mely neki kiküldetett, s melyet ő visszaküldött. Az erre vonatkozó okmányokat kéri felolvastatni.

V á d l ó a bemutatott iromanyok felolvasását ellenzi, miután irott vallomások csakis akkor olvashatók fel, ha az előszóval való vallomás haláleset, vagy más egyéb miatt teljes lehetetlenné vált.

V á d l o t t ekkor polgári becsületére kinyilatkoztatja, hogy a kérdéses megrendelési levélke ugyan igen hasonlit az ő irásához, de azt ő nem irta.

V é d ő ü g y v é d azon elvből indulva ki, hogy q u o d u n i j u s t u m, a l t e r i a e q u u m, és meg, mert a kérdéses okmányokat közvádló csak a vizsgálat befejezése után keritette elő, s vádlott csak e pillanatban láthatja azokat, kéri a felolvasás megengedése esetében, czáfolatul szolgáló okmányait is felolvastatni.

A biróság visszavonulván, elhatározza, hogy a kérdéses 56. §. alapján megengedtetik mindkét fél okmányainak felolvasása.

Ekkor a megrendelő levél kézirata azonosságának megállapitására szakértőkül Kallós Kálmán, Báthory Sándor és Pokora József meghivatnak s az esküt letevén, Komlóssy Imre esküdt azon nyilatkozatára, hogy a szakértőknek az egymássali tanácskozás végett a visszavonulás megengedhető, visszavonulnak, s rövid idő multán egyhangulag kimondják, hogy a megrendelő levél mindenben egyezik vádlott aláirásaival, igy az Vitálisz Mór irása.

Ezután a védő ügyvéd által beterjesztett, s már fentebb emlitett okiratok olvastatnak fel, melyekből ismét az tünik ki, hogy a hozzá czimzett nyomtatványokat csakugyan visszaküldte, s hogy a lefoglalt 1000 példány ugyanaz, mint a melyet neki a nyomda-igazgatóság küldött, s melyet ő tüstént visszaküldött.

Ekkor elnök a k ö z v á d l ó t a **vádbeszéd** tartására szólitja fel, mely is a következőket tartalmazta:

„T i s z t e l t e s k ü d t s z é k! Őszinte öröm tölti el keblemet, hogy a sajtószabadság érvényre jutása óta ez az első alkalom, midőn mint közvádló, az állam érdekében lépek fel. Teljes bizalommal fordulok ez ügyben az esküdt urakhoz, mert tudom azt, hogy meggyőződésök szerint fogják ez ügyet megitélni. E kerületben közvádlói hivataloskodásom óta 16—19 lap jelent és jelen meg, de azok irói még nem éltek vissza a sajtó szabadságával, hogy a nemzeti alapelveket, a szentesitett törvényeket, egyes vallásos és erkölcsi testületeket megtámadjanak. E körülmény oda mutat, hogy kerületünk hirlapirodalmának képviselői birnak azon érettséggel és miveltséggel, mely a szabad sajtó helyes, megfelelő kezelését feltételezi. — A jelen nyomtatvány azonban uraim fájdalom, szennye, mocsokja, söpredéke az irodalomnak, megtámadja az a törvényt, mely szentesitve van, megtámadja a törvényhozást, megtámadja a törvény által szentesitett egyenlőséget és testvériséget, gunyt üzve izraelita polgártársaink vallásából és vallásos erkölcsiségéből, s azok ellen gyülölségre izgat. Avagy minek nevezhető az, a midőn a kérdéses nyomtatvány ezeket és ezeket mondja? s itt idézi közvádló az incriminált passusokat.

(Hogy megitélhesse az olvasó e gyalázatos röpivet, közöljük abból ezennel a nevezetesebb pontokat, melyekből annak egész iránya kiviláglik, s az olvasó meggyőződhetik a felől, hogy tulajdonképen honnan vehette ez irodalmi mocsok a maga piszkos eredetét. Tudósitó.) „A bevezetés után van öt rész a következő czimekkel és tartalommal.

„Első rész, melynek neve a világ veszedelme.“

„Második rész, melynek neve Nabukodonozor.“ E fejezetben többi közt elő van adva, „hogy egész a képviselőválasztás napjáig egy keresztényt kiabáltatnak veletek, és mikor kenyértörésre kerül a dolog, lemond a keresztény ur, egyszerre megjelenik előttetek egy zsidó, a kit Pestről hoztak nektek, és ti ijedtetekben kikiáltjátok követnek. Ezen urak aztán visszamennek Pestre, s azt mondják, bolonddá tettük Mátraalját, nyakukba varrtuk a zsidó követet.“

„Harmadik rész, melynek neve Góliáth.“ Tartalma: „Ki akarja hát nyakatokba varrni a zsidót? Választáskor jön hozzátok egy kopasz ur, kinek olyan hosszu nyelve van, mint a vasasnémet kard. Ez hozza Pestről a zsidót. Ezt a zsidót már hét választókerület kergette el, de Góliáth még sem enged.“

„Negyedik rész, melynek neve „Hep, hep, hep.“ Tartalma: „Elsőben azt mondja Góliáth: hoztam egy nagy hazafit, zsidó ugyan, de azért csak vállaljátok el. De ti kiáltsátok, hogy nem kell, mert a zsidó okoz minden bajt. Akkor Góliáth azt mondja: hiszen egyenlő már velünk minden zsidó, de ti erre kiáltsátok: „Száz törvény se teszi velünk a zsidót egyenlővé, mert ő nekik ezután is frecseg a nyáluk, vöröshagymás lesz a leheletük, és szent Mihály nap után mindig megrihesednek.“ Ekkor azt mondja Góliáth: nem olyan zsidó ez, mint a többi, ez disznóhust is eszik, de ti erre mondjátok, „nem kell, mert igy még drágább a disznóhus.“ — Végre Góliáth belátván, hogy nem boldogul, azt mondja: „drága hazafiak, tréfáltam én csak, becsületes magyar ez, nem zsidó. Mondjátok éljen!“ De ti követeljétek, vizitáljuk meg a helyszinén, az egész nép előtt. de ő nem adja rá a fejét, mert tisztességesen . . . . elbánt vele a rabbinus. „— Erre Góliáth elszökik Pestre, zsidójával együtt, sat.“

„Ötödik rész melynek neve Kredit.“ Tartalma ne higyj a zsidóknak, mert: „Ki szokta körülreszelni az aranyakat?. „A zsidó“. „Ki öntólom huszasokat?“. — „A zsidó.“ — „Kik csináltak legtöbbször hamis bankót?“ — „A zsidók.“ — „Mostanában is azt beszélik hogy tiz krajczáros ezüst pénzt ők fábrikáltak Miskolczon rézből.“ — „Ki irkál az ujságokba mindent a keresztények ellen?“ — „A zsidók.“ — „Ki akarja a keresztyént minden jusától megfosztani?“ — „A zsidó.“ — „Ki tudja megvexálni minden áron a magyart?“ „Az elhatalmasodott zsidó.— Végre a piszkos röpiv a következő valóban keresztényi jó kivánsággal ér véget: „Tök virág csucsorodjék a fején annak, ki ezeket meg nem érti, bábaguzsaj nőjjön a fülébe, ki ezeket meg nem hallja.“

(Ime ez kivonatos tartalma ama kiáltványnak, mely Hevesben több ezer példányban volt a nép tévutra vezetésére, izgatására szétosztva, s a melyet jónak láttunk igy főbb pontjaiban közölni azért, hogy az olvasó egészen tájékozva legyen bizonyos osztály fondorlatairól, mely semmi, még a leggyalázatosabb eszköztől sem undorodik vissza, csakhogy czélját elérhesse. A tudósitó.)

Közvádló az idézések után áttér arra, hogy a röpiv főleg az 1867-iki 17. T. cz. ellen, mely által izraeliták egyenjogosittattak izgat, E röpiv tagadja az egyenlőséget, testvériséget, a szellem alapján hozott törvényt, gyaláz, kisebbit egy nagy néposztályt, megtámadja a zsidó vallás egyik sákrementomát, s egyátalán izgat egy polgári osztály ellen, s ezek által az 1848. XVIII. T. cz. 5. §. elleni vétséget követi el.

Aztán áttér a közvádló arra, hogy e röpiv megjelenéseért ki büntetendő. Erre az 1848. XVIII. T. cz. 13 §. határozott utasitást ad: „Sajtó vétségért büntettetik a szerző, ha ez nem tudatnék, a kiadó (megrendelő); ha ez sem tudatnék, a nyomda vagy metszde tulajdonosa. A vizsgálatból a beterjesztett okmányok alapján a szerző kiléte ugyan nem lett felderitve, de világosan kitünt, hogy a nyomtatvány elkészitését Vitalisz Mór rendelte meg. Ő ezt tagadásba veszi, azonban az ismét igazolva van, hogy e nyomtatványok neki küldettek meg, az irónnal irt megrendelő levél szakértők által két izben az ő irásának ismertetett, igy nekem a törvény értelmében jogom, sőt kötelességem volt őt idéztetni meg, mint kétségtelen kiadót. — Ezekből, mint vádam két sarkalatos pontjából kifolyólag, kérem az esküdt urakat vádlottat az 1848. XVIII. T. cz. 5. §. előirt sajtóvétségben vétkesnek kimondani.“

Dr. K o l a ezután e következő **védbeszédet** mondta:

T. esküdtszék! K ö z v á d l ó ur igen helyesen mondá azt, hogy az incriminált röpiv az irodalom szennye, mocsokja, söpredéke, hogy abban az egyenlőség, testvériség, a vallásos egyenlőség elve van pelengérre állitva, kigunyolva; meghatólag rajzolja a közvádló azon veszélyt, melyet egy ily nyomtatvány elterjesztése a nép feliszgatása által okozhat, s helyesen fejtegeti, hogy e nyomtatvány, illetőleg annak szerzője kiadója és terjesztője büntetést érdemel. Igen, én is azt mondom, hogy e röpiv szerzője, kiadója megérdemli a szigoru büntetést. De hogy e büntetés védenczemet érje, az nem egyezthető össze a tiszta igazsággal. Uraim! A vádlott itt önök előtt becsületére nyilvánitotta, hogy nem bünös, és én a midőn a vádlevelet átolvastam, a vizsgálati iratokat áttekintettem, azon meggyőződésre jutottam, hogy ha Cicero ékesszólásával birnék is, e tárgyalás alkalmával le kell mondanom a törvényszéki szónoklat minden dicsőségéről, mert arra ez esetben sem védenczemnek, sem nekem szükségem nincs, csupán a józanul gondolkozó szabad állampolgár független itéletére kell hivatkoznom. - Közvádló vádolja védenczemet, hogy ezen nyomtatvány kiadása és terjesztése által az 1848. XVIII. T. cz. 5. §. elleni sajtó vétséget követett el. S mire alapitja ezen vádat? Azon darab papirkára, mely itt felmutattott, s a postai vevényre. — Ha igaz az, hogy e nyomtatványt megrendelte, átvette, megtartotta és terjesztette, akkor védenczem vétkes. De én látom önök szigoru igazságot rejtő arczán azon óhajt, azon követelést, hogy andiatur et altera pars. T. esküdtek: Mellőzöm itt a keserü kifakadásokat, bár okom volna arra a vizsgálati eljárás folytán, de annyira nem terjeszkedem ki. Védenczem a kérdéses röpiv miatt bepanaszoltatott, s három vizsgálat alkalmával kimondotta, hogy ő nem vétkes, és hogy az, mivel vádolják, alaptalan ráfogás. — Ekkor hogy a rábizonyitassék, utólagosan kerit a közvádló egy hiteles másolatot, aztán annak eredetijét, s egy postai vevényt, s ezeket itt, a tárgyalás alkalmával terjeszti be, hogy arra a vádlott ne is felelhessen. Hát az ily eljárás nem egyenlő é az ártatlanság elnyomásával? Hát a közönséges tolvajnak nem mutatják-e meg a tolvajkulcsot, melylyel a zárt felnyitotta, a gyilkosnak a tőrt, melylyel gyilkolt, s nem engedik e meg neki, hogy védelmére a mit lehet, elmondhasson. De igen. Azonban közvádló nem igy tesz. Egy rakás, papirra halmozott irott betüt terjeszt be itt védenczem ellen, s még azt is ellenezte, hogy mi czáfolatul szolgáló irományainkat beterjeszszük.

Minő alapja van ezen keresetnek, minő ezen vád maga, s minők annak bizonyitékai?

Legerősebb bizonyiték azon megrendelő levél, mely itt, ezen órában nyujtatott be. E levél alatt Vitálisz Mór neve áll. Védenczem itt, polgári becsületére kinyilatkoztatta, hogy azt nem irta, én pedig határozottan kinyilatkoztatom, hogy azon irónnal irott levél az első betütől az utólsóig, nyomorult hamisitvány! Uraim! A papir türelmes, az nem futhat el az elől, ki reá irni akar. A szakértők nyilatkozata sem praejudicálhat önöknek, mert a ki hamisitani akar, az ugy igyekszik azt tenni, hogy hamisitványa felismerhető ne legyen. Ezért ingatag mindig a szakértői szemle eredménye, s ezért van a törvény által a biró függetlenitve a szakértői szemlétől, s in ultima ratio saját belátására utalva.

Van e ezen kivül egyetlen mozzanat, mely azon gyanitásra vezessen, hogy azon iromány védenczemtől eredt.

Ezen irомány az egri lyceumi könyvnyomdában láttatott, ott a megrendelés könyveltetett, s Tóth István müvezető, Stefanovszky Sándor igazgató inquiráltattak, adják urát a nyomtatványnak. Ez urak nem ismerik védenczemet másképen, mint hiréből. A felől, hogy a kézirat és megrendelés miképen került a nyomdába, nem tudnak semmit, pedig mint vezetőknek tudniok kellett volna Egből esett, földből termett a kézirat, senki nem tudja megmondani. Miképen lehet hát arra ráfogni, hogy Vitálisz Mór küldötte. — A közvádlónak van egy argumentuma, melylyel bizonyitani akar, és ez az, hogy a nyomtatvány 1000 példánya Vitálisz Mórnak küldetett el, s ő azt át is vette, megtartotta, terjesztette. — Az, hogy a nyomtatványok hozzá küldettek, nem bizonyit semmit, mert hiszen számos példa van rá, hogy utánvét mellett sok olyas küldeményt erőszakolnak valakire, a mit soha meg nem rendelt. — Azonban e nyomtatványokat Vitálisz Mór nem tartotta meg, mert a mint 1870. april 23. megállott a verpeléti postánál, hogy le vegye ujságait, leveleit, elibe teszik a csomagot, a melyet átvevén, tüstént felvágott, s miután meggyőződött a tartalomról, azt ismét becsomagoltatta, a posta-hivatal pecsétével ellátva visszaküldte, a miről ime felmutatám a vevényt. E vevény épen anyit bizonyit, mint a másik, s hogy ugyanezen 1000 db. nyomtatványt confiscálta a szolgabiró a nyomdában, azt a hasonlóképen eredetben felmutatott Stefanovszky-féle elismervény bizonyitja. Azon nyomtatványok még most is heves-megye archivumában feküsznek.

Ezek után azt kérdem, hiszik a t. esküdtek, hogy vádlott megrendelte, kezébe vette, s megtartotta, elterjesztette az incriminált röpiratot. Hiszen az teljes physicai lehetetlenség lett volna. Hiszen az 1000 darab nyomtatványnyal, mely vádlotthoz küldetett, be van számolva, mi módon lehet hát őt a terjesztéssel vádolni. Ha szinte nyomatta, s kezéhez vette s megtartotta volna is, de nem terjesztette, az esetben nem fogható vád alá az 1848. XVIII. t. cz. 2. §. alapján.

(Vége következik.)

Külföld.

= **A végleges békeszerződés** tehát aláiratott, a pénzkérdés is rendeztetett, s a szükséges pénz kölcsön utján fog előallittatni. A megkötött békéhez maga a versaillesi kormány is hozzájárult távirati uton. A fél milliárd leengedése után fenmaradó összegről Francziaország az adós levelet a német és angol bankházaknak egy fél év alatt állitja ki. A német bankházak magok két milliárdot vállalnak el.

= **Párisban** a commune titkos ülése elhatározta, hogy a jóléti bizottság tagjait azonnali lemondásra kell felszólitani, egyszersmind a hadi departement számára egy polgári delegált kiküldése határoztatott el.

= **Thiers** a május 11-iki nemzetgyülésben közölte, hogy a végleges béke Francziaország és Németország közt aláiratott. A békeelőzetek feltételei nem változtathattak kedvezőbbekké, azonban a félt bonyodalmak szerencsésen elhárittattak. Emliti, hogy rövid időn minden franczia visszaadatik Francziaországnak. — A hadsereg létszáma nagyobb lehet, mint a békeelőzetekben volt, s igy a kormány Algirról is gondoskodhatik.

Aztán Dufaur kinyilatkoztatja, hogy ha a párisi felkelők legyőzetnek, a kormány mindenesetre megteendi kötelességét, s a vétkeseket megbünteti.

= **Páris** előtt, máj. 11-én jelentékeny csaták voltak Vanves, Neuilly, Armiéres, Pvint du jour és Auteuiknél. A nemzetőrök már alig képesek magokat tartani, s a hadsereg a vanvesi lyceumot elfoglalta.

= **Lyonban** ugyancsak 11-én nagy tüntetés volt, nők gyermekek roppant tömege vonult végig az utczákon kenyeret, munkát kérve; szerencsére a tüntetés minden botrány nélkül véget ért.

= **Rissel** május 11-én csakugyan elzáratott, s hadügyi delegálttá Delescluse neveztetett ki. — A boulognei erdő már egészen a versaillesi hadsereg kezében van, a felkelők ügye perczről perczre kétségbeesettebb.

UJDONSÁGOK.

* **A lelkészválasztás** holnap délelőtt 9 órakor isteni tisztelet után veszi kezdetét. Szavazás esetére ugy rendeztetik be a városháza, hogy a szavazás két helyen, jelesen a nagy és kis tanácstermekben egyszerre fog történni.

* **A ref. egyháztanács** holnap folyó hó 14-én d. e. 11 órakor közgyülést tart, melynek tárgyai: küldöttségi jelentés a lelkészválasztás eredményéről, és egyéb folyó tárgyak. — Azt hiszszük azonban, hogy a gyülés 11 órakor alig tartathatik meg, mivel a választás még akkor nehezen fejeztethetik be.

* **Szinlap** a május 18-án tartandó nőegyleti müked velői előadásra vonatkozólag: Itt először Az Illat, vigjáték 1 felvonásban, Müller Hugó után Kuliszeki Mihály. Személyek: Tarczay Béla — Vég Gyula ur. — Ida, neje: Kola Jánosné assz. — Dorotya, Dalmi Etelka k. a. — Adel, Uray Iren k. a. — Ádám kertész, Dalmy Kálmán ur. — Ezt követi: A szellemdus hölgy, eredeti vigjáték 1 felv., irta Berczik Árpád. Személyek: Jenő, Steinakker Sándor ur. — Bella, Bacsó Luiza k. a. — Szellősi Ilma, Csorba Tekla k. a. — Végre: Álmában beszél, irta Rosen Gyula, forditotta Szerdahelyi Kálmán. Személyek: Tenne Arthur, Komlóssy Arthur ur. — Emma neje, Lobmayer Luiza k. a. — Özv. Hahnné asszony, Gál Józsefné assz. — Ramming orvos, Ferenczy Lajos ur. — Záradékul: Decameron nagy képlet. —

* **A rongált 1. 5. és 50 forintos államjegyekért** járó megtéritési összegek megállapitása a kiadott utasitás szerint, és ugyanezen összegeknek az illető felek részére leendő kifizetése folyó május elejétől fogva a helybeli m. kir. adóhivatalnál eszközlendők. Mit a közönség tájékozása tekintetéből közzéteszünk.

* **A hizott sertések** tömeges kiállitására, melyet a m. gazdasági egyesület a Pest-kőbányai szállásokon folyó évi august. 21—27-ik napjain fog rendezni, — előre figyelmeztetjük a t. cz. közönséget, addig is, mig a kiállitási programmot egész terjedelmében közölhetnők.

* **Mult számunkban** az esküdtszéki tárgyalásról szóló tudósitásból a javitás alkalmával kimaradt a birák közül Szőgyéni István neve, mit is ezennel helyre pótolunk.

* **Orvosaink és gyógyszerészeink** nagy része csütörtökön utazott át Váradra, hogy ott a már jelzett szakgyülésben résztvegyenek. Városunkban alig mindössze 3 orvos maradt honn a közegészségre való felügyeletre.

* **Az „Apácza és Kegyencznő“** czimü regény, mely főmunkatársunk Szabó Antal forditásában lapunk Tárczájában közöltetett, tegnap már külön kiadásban is megjelent Telegdi K. Lajosnál, s előfizetőink azt kedvezményes áron 1 frt 20 krért szerezhetik meg.

* **Felvilágositásul és igazolásul.** T. szerkesztőség! „Hát az eskü mire való“ czimmel a „Debreczen“ f. é. 93-ik száma egy ujdonságban közli, hogy én egy küldöttséget, mely a Hortobágyon a közgyülésnek, a tinógulya kiszakitását tárgyazó határozatát akarta végre hajtani, ebben gátoltam volna, s szemrehányással illet, hogy nem tisztelem képviselői eskümet, mely szerint a közgyülés határozatainak végrehajtását inkább előmozditanom, mint megakadályoznom kellene. Ez ellenem emelt vádra a következőket hozom fel igazolásul. Én azt tartom, hogy a város tisztviselője, ki a polgárság szavazata utján emeltetett hivatalába, hasonlóképen esküvel van kötelezve arra, hogy a polgárok vagyonát tiszteletben tartsa, s én csak is az ellen szólaltam fel, hogy a tinók kiszakitása nem helyes módon történt, de azt meg nem is akadályozhattam, mert mire oda értem, már nemcsak a 3 és 4 éves tinók, de a két évet be nem töltött borjuk is ki voltak verve a gulyából, és pedig oly módon, hogy én a gazdapolgárok érdekét veszélyeztetve láttam, mert a kiszakitás a számadó távollétében történt, ki nem levén értesitve a küldöttség érkeztéről, épen bejött Debreczenbe, s az által, hogy a kiveretés távollétében eszközöltetett, fel lett mentve minden felelősség alól. Én ezen eljárás ellen szólaltam fel, s felelőssé tettem a küldöttséget a netaláni károkért s a magam két évet be nem töltött bornyuimat, mint a melyekre a közgyülés határozata nem szól, visszahajtattam a gulyába. Ezt jogom volt cselekedni. Különben a mult évben már kiszakitott tinógulyákban sok kára volt a gazdaságnak, mert sem vizről sem váluról kellőleg gondoskodva nem volt. A válut a mult évben ugyan juniusban megvették, de az még most is a kovács mühely előtt hever Sz.-Anna utczán. E gulya egészen összeaszalódott tavaly, és sok elhullott belőle, s igy nem csoda, ha nem örömest eresztjük jószágunkat egy oly gondatlan s hanyag gulyás keze alá. — Azon gulyát, melyből tinóink kiverettek, mi tartjuk fel magunk nagy áldozattal, mi készittettünk az alig 700 darabból álló gulyának 1125 fton bővizü kutat, s ohajtanók hogy jószágaink annak előnyeiben részesüljenek. —

Ki is mély tisztelettel maradok, Debreczen 1871. máj. 13. A tekintetes szerkesztőségnek alázatos szolgája Magyar Gábor.

* **Egy szemtanutól halljuk**, hogy egy 92 éves debreczeni nő pár nap előtt egy lakadalomban még eljárta a csárdást, és pedig nem tipegve topogva, hanem csak ugy rakta. Bizony bizony ritka jó erőben van 92 éves korára, s kivánjuk, hogy 100 éves korában is eltudja járni a csárdást.

* **A „Haza“** életbiztositó társulat debreczeni vezérügynöksége a mai „Nyilttérben“ foglalt hálanyilatkozat szerint nem régiben fizetett ki Schulhof örököseinek 10,000 frtot, s csak kevéssel előbb Hannó Lajos örököseinek Kabán 100 frtot. Eőri Nagy Lajos örököseinek 2000 ft. Nagyváradon, s ugyanott özv. Dobos Istvánné örökösének 500 ftot, mi annak jele, hogy a társulat igyekszik kötelezettségének gyorsan és pontosan eleget tenni.

* **Hamis öt forintos** államjegyet mutatott be ma a kapitányi hivatalnál V. L. aranymüves, mit nála egy vásárló hagyott. A bankjegy csalódásig hiven van photografirozva, s arról ismerhető fel, hogy a serie betük nem pirosak hanem feketék.

* **Szerencsés szerencsétlenség.** Tegnap előtt egy kis leányka a Czigánykutba merités közben beleesett, s alá merült; azonban a viz felvetette, s öntudatlanul megkapta a lenyujtott kötelet, s szerencsésen kihuzták. — Kis kezeiből a görcsösen szoritott kötelet alig 10 percz után lehetett kiszabaditani.

* **G. P. hetese**, ezüst kanál tolvajlás gyanujában elfogatvár, nála a lopott kanál megtaláltatott.

Országgyülési tudósitás.

A képv.-ház ülése május 12.

Elnök: Somssich; kormányrészéről Szlávi, Pauler, Gorove. Tóth. Váradi Gábor interpellálja a közl. ügyért, hogy hivott-e a magyar tengerpart postaközlekedési ügyében szakértőket, minő eredménynyel, vagy mit tett a tárgyban?

Napirend. Hodossy előadó az első f. biróságokról olvassa a közp. biz. jelentését, mely a 25-ös biz. munkálatát ajánlja a Deákpárt módositásával. Simonyi E. elfogadja általánosságban. Tisza K. szerint e javaslat a nyugtalanságot növeli a házában, „e botrányos phasison átment tárgyalás befejezése alkotmányos botrány lesz,“ kimutatja a kormány következetlenségét, a kormány nem tudja, mi kell a jó törvénykezéshez, szeszély szerint intézkedik, a közp. biz. javaslatát semmi szin alatt nem fogadja el, lerontja ez az alkotmányosságot. A képviselők, kik ezt megteszik, vagy nem képviselik a nemzetet, vagy a nemzet nem képes a szabadságra, az ország ily területi felosztása meggyalázza a nemzetet; végül inditványozza, hogy a 25-ös biz. eredeti szerkezetü munkálata fogadtassék el részletes tárgyalás alapjául, a Hajdu J. inditványával. Perczel B. a közp. biz. mellett szól. Zárbeszédben Tisza K. ismét ajánlja inditványát. Szavazásra kerülvén az ügy, 59 szótöbbséggel a közp. biz. munkálata fogadtatott el.

Az első szakasznál szól Simonyi E. élesen birálván a min. eljárását, roszalja, hogy ily fontos ügynél az igazságügyér nincs jelen.

Mocsári Lajos hosszabb beszéd után inditványozza, hogy a tjavaslat 1. §-a helyett a 25-ös biz. szövegezésének 1. § a tétessék. Hoffmann elfogadja a tjavaslatot.

Tisza K. az ellenzék nagy tetszése közt czáfolja Hoffmann érveit. „Hiszen uraim, — mondja Tisza, — akkor nem kell egyebet tennünk, minthogy alkossunk egy rövid törvényt két §-ból, az egyik §. azt fogja a jobboldal okoskodásának megfelelőleg mondani, hogy a képv. ház minden jogát a miniszterre ruházza, a 2-ik §. annak végrehajtásával a minisztert bizza meg.“ A tjavaslathoz még jelenlétével sem akar járulni. Az ülés véget ért.

Fővárosi értesitő.

** A bazár jövedelmét 40 ezer forintra teszik.

** Jókainét az intendáns felkéri, hogy jövő télen nehányszor lépjen fel a nemzeti szinpadon.

** Két tudóstársasági tag „hadi müszótárt“ fog késziteni.

** Az egyetem orvosi-kara holnap ünnepli alapitásának 100-ik évfordulóját.

** Gyászlobogó leng az akademia épületéről; Érdy (Luczembacher) János (szül. 1796.) halálát jelzi ez, számos régészeti és történeti müvet irt, tagja volt a tudóstársaságnak; Szobon (Hontm.) előbb kath. barát volt, később ügyvéd lőn. Béke porain!

** Apró hirek. A péklegények tegnapelőtt gyülést tartottak, egy lámpagyujtó létráját széttörték, azzal üzték a poroszlókat, de a katonaság lecsillapitá őket. — Pest és Buda közt a Margitsziget csucsán második hid épittetik. — A román népszinház épitésére alakult egylet alapszabályai megerősittettek. — A margitszigeti gyógyfürdő holnap nyittatik meg.

Belföldi hirek.

*** Rózsa Sándor logikai következtetései. V. J. Szegeden járván, beszélt Rózsa Sándorral is, és midőn szemrehányásokat tett volna annak, hogy: a történelemben érdekességre vergődött nevét miért szennyezte be ujabb gonosz tetteivel, Rózsa Sándor egyszerü röviddséggel a következőket felelte: „Ezért is köszönettel tartozik nekem az ország. — Ha én fel nem szedtem volna a vasuti sineket, nem történt volna ily feltünő rablási eset, ha nem történt volna ily rablási eset, nem jött volna le Ráday, s ha nem jött volna le Ráday, nem lett volna itt rend még ebben a században sem.

*** Orbán Balázs a „Székelyföld“ jeles történelmi mü derék irója a marosvásárhelyi baloldal által képviselőjelöltnek léptettetett fel. Szivünkből óhajtjuk megválasztatását.

*** A felnőttek oktatási ügye elég jó lábon áll hazánkban; a mult télen 84,000 „öreg tanuló“ nyert oktatást Magyarországban.

*** Pozsony „haladási köre“ Döllinger, a csalhatatlansági hitágazat nagy ellenéhez üdvözlő iratot küld, s tiltakozik a kath. kongressus működése ellen.

*** Szegeden vasárnap egy házaspár egybekelésük 50-ik évét, s gyermekeik menyegzőjét ünnepelték.

*** Hevesmegye főispánjául Vavrik Béla, Sopronmegyébe Draskoczy Gyula van kiszemelve a kormány által.

Délutáni posta.

— Páris, máj. 11. A fegyveres nők száma mint egy 15,000. A harczképtelen férfiak torlaszok állitására alkalmaztatnak.

— Berlin, május 12. A Rouenben levő német csapatoknak nem küldenek már több élelmiszereket, minthogy azok 8 nap alatt vissza fognak térni.

A „Debreczen“ eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

= **Róma, máj. 12. Az ultramont… párt ügynökei petardákat dobtak és Goraz… nak előadási termébe. — Temérdek s… besült.**

= **Algier, máj. 12. A franczia lak… ság igen nagy félelemben van, mert az ar… negyedben hadszerraktárt fedeztek fel… franczia csapatok összevonása elrende… tett.**

= **München, máj. 12. Kormány… a frankfurti békébe beleegyezett.**

= **Páris, máj. 12. Mailotnál iszony… dühös csata történt. Utczai harczra k… szülnek.**

= **Brüssel máj. 12. Favre és Pouy… ma utaztak itt át, Versaillesbe siettek.**

= **Versailles, máj. 12. Ma dé… tán a hadsereg elfoglalta Convent O… seaut, Posyban sok felkelő megöletett, e… fogatott. Három ágyu zsákmányul ese… Pouyer Quertier miniszter Mainczban. Köl… hez idéz, foglyok meglátogatására és se… gélyzésére. A Journal du Mond Chambor… gróf iratát teszi közé, melyben az alkot… mányos monarchiát helyezi kilátásba, s ks… zeskedik az egyház és állam partatlan ko… mányzásáért.**

= **Páris, máj. 12. A jólét bizottsá… kiáltványa tudatja, hogy Issy erőd árulá… folytán adatott át, mert egy kapu az e… lenség kezére szándékosan játszatott.**

Nyilttér.

Hálanyilatkozat.

Megboldogult férjem, néhai Schulhof Jakab 1867. év deczember havában a „Haza“ magyar életbiztositó banknál 10,000 frt összegig biztositotta magát bekövetkezhető halál esetére; a kérlelhetlen sors ugy akarta, hogy ezen eset a biztositás rövid tartama után bekövetkezék; a mennyiben férjemet a halál mult év deczember havában az élők sorából kiragadta, hátra hagyott életbiztositási kötvény, melynek alapján, a midőn azt a kellő okmányokkal felszerelve 1871. april hó elején igényeim m. gállapitása végett az emlitett bank t. igazgatóságának benyujtám, már ugyanazon hó végével a biztositott összeg rendelkezésemre bocsáttatott s nekem ki is fizettetett. — Ezoknál fogva a „Haza“ magyar életbiztositó bank irányában legháláséb köszönetemet a midőn kifejezném, a legmelegebben ajánlom azt, minden az övéit szerető gondos családfőnek.

Kelt, Debreczen, apr. hó 30-kán.

Özv. Schulhof Jakabné, szül. Sichermann Mária m. p.

Előttünk:
Berger Henri m. p.
Spitzer Adolf m. p.

194 1—4

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről május 13-ról.

Arany . . 5 frt 91 kr. | Ezüst . . 122 frt 40 kr.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Eladó luczernás.

A váradutczai temető mellett 4 hold luczernás ez idei termése eladó.
Értekezhetni a tulajdonos

Marjalaki Imrével

188 2—3 Rácz Molnár Ágoston.

Orvosi jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek jelenteni, hogy lakásomat 2170-ik szám alatt

a Teleky utczába a Greff-féle házba tettem át,

s rendelek a házon kivül, valamint a háznál leginkább

nöi betegségekben

naponkint d. u. 3-tól 4 óráig.

Szegény betegeknek d. u. 2-től 3 óráig minden dij nélkül állok rendelkezésére.

Tisztelettel

Dr. Deutsch Ferencz
gyakorló orvos.

64 —0

Képkedvelőknek.

Mitchel Károly franczia

képiró Marsailleséből ajánlja magát a n. é. közönségnek. Fest a legtalálóbb **arczképeket** és a legszebb **tájképeket**. Képességéről a magyar főuri körökből a legajánlóbb bizonyitványokat mutathat fel.

Régi képeket szintén ujit.

Lakása: Debreczenben, a Fehérló-“hoz czimzett szállodában, a 26-ik számu szobában.

193 2—3

Figyelmeztetés!!

Magát számtalanszor igazolt, s tekintélyes orvosok bizonyitványai által ajánlot gyógyszerekre

Dr. Miller Mohanövénynedve

meglepő jó hatásu szer. **mell-** és **tüddő** betegeknek, **folytó-köh**, továbbá gyermekeknél **köhhurut** (szamárhurut) ellen.

Egy tégely ára használati utasitással együtt . . . — 50 kr.

Dr. Miller jeles görcs elleni balzsamja

minek jótékony hatását **gyomorgörcs, gyomorgyengülés** és **szélbajokban** még semmi óvszer felül nem multa.

Egy nagy üveg ára használati utasitással . . . . 1 frt 50 kr.
Egy kis " " " " . . . . — 80 "

Ezen kitünő óvszerek **valódi minőségben** kaphatók.

Stenczinger Károly,
füszerkereskedésében Debreczenben.

110. 4—

Szalmakalapok gyári raktára

Főpiacz, a „Fehérló“ mellett.

Debreczenben.

Alulirott ajánlja **schweitzi** és **florenczi** fonatu férfi, női és gyermek **szalmakalapjait**, melyek a **legujabb divat** szerint, nagy választékban a legjutányosabb gyári áron kaphatók. Minden két hétben a **legujabb női minták** érkeznek. Díszes **tolakkal, virágokkal** és **szalmadiszitéssekkel** szintén szolgálhatok, valamint **posztó-kalapokkal** is.

Vállalok **szalmakalap tisztitását**, s divatos átalakitását, melyek a leggyorsabban készittetnek.

130 5—10

Swoboda József.

Értesités.

Van szerencsém a n. é. közönségnek teljes tisztelettel jelenteni, hogy a n. mélt. magyar királyi pénzügyministerium leirata folytán a

Bècsi, Budai, Prágai, Brünni,

kis lottó gyüjtődèket

Debreczen városára nézve megnyertem s legközelebb vasárnap, május 14-kén már a **bécsi május 20-iki** huzásra bejegyzéseket elfogadok, valamint aztán a többi huzásokra is.

Tisztelettel

Szücs Antal
dohány és szivar árus.

192 3—3

Az Általános

„ELEMI BIZTOSITÒ-BANK“

ujabbi közhasznu intézkedései által a gazdászati érdekeknek megfelelve, elfogad biztositásokat

jég-károk ellen

kedvező feltételek és legolcsóbb dijak mellett.

Bővebb felvilágositással szolgál a bank alólirt főügynöksége és a kerületbeli összes ügynöksége.

Kelt Debreczenben, 1871. év április hóban.

Az általános elemi biztositóbank főügynöksége Debreczenben

Biztositási iroda: Gróf Dégenfeld ház 1760. sz. a.

Sarkady Ferencz.

181 7—14

Debreczen, 1871. Nyomatott Telegdi L. betüivel. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)